

Auteur: **René van Es**

Een eerste kennismaking met Ayon Audio vond plaats op de Doelen show eerder dit jaar. Het tweede en meer uitgebreide beluisteren volgde op de High End Show in München, waar de afspraak werd gemaakt tot het recenseren van zowel Ayon luidsprekers als een Ayon versterker. De luidsprekers gingen naar mijn collega, de versterker kwam bij mij terecht. Ik laat u met plezier meegenieten hoe het afspraakje tussen mij en een Ayon Audio 300B verliep.

Ayon Audio is een bedrijf uit Oostenrijk en specialiseert zich in het fabriceren van luidsprekers, buizenversterkers en buizen. De website van Ayon Audio is weliswaar informatief maar geeft geen enkel inzicht hoe lang het bedrijf al bestaat. Wel staat er op dat de luidsprekers gefabriceerd worden in Oostenrijk, dat de buizen uit Tsjechië komen (ex Tesla medewerkers) en dat de versterkers in Italië worden geassembleerd. Met de komst van de Ayon Audio 300B heb ik dus een Europeaan in huis gehaald.

De 300B is een geïntegreerde versterker met speciale 300B eindbuizen. Het ontwerp is een single ended triode met 0 dB negatieve terugkoppeling. Opgebouwd met ECC82 van Electro Harmonix in het voorversterker deel en een set Philips JAN 5687 buisjes als driver voor de AA 300B-S. De AA 300B-S is een speciale versie van een WE300B. De "S" uitvoering is een heel stuk krachtiger en levert in deze versterker een vermogen van twee maal 20 Watt. Dat geeft een heel stuk meer ruimte dan de standaard 300B. De 300B-S kan zonder meer worden ingezet in een pure 300B versterker,

maar als die niet instelbaar is voor dit type buis kun je er net zo goed een standaard 300B van Ayon Audio inzetten. Overigens, in de onderhanden versterker mag je (na instellen door de importeur of dealer) ook standaard 300B stoppen. Maar dat kost minstens de helft van het vermogen. Een blik in de versterker door de geperforeerde onderkant laat een printplaat zien waarop alle onderdelen zijn gemonteerd. Opvallend brede en dikke koperbanen op de ruim opgezette print. De buisvoeten zijn zonder uitzondering van keramisch materiaal. Dat zowel de fabrikant als de leverancier vertrouwen heeft in het product blijkt uit de garantieperiode van 3 jaar op de versterker en twee jaar op de buizen. Bij normaal dagelijks gebruik wordt de levensduur van de 300B-S op ongeveer 4 jaar geschat. Daarna bent u toe aan een setje nieuwe triodes.

De Ayon Audio 300B is groot. Hij paste slechts in de breedte op mijn toch ruime rek. Dat komt door de diepte van 54 centimeter. De breedte is met 28 cm maar beperkt. De hoogte van 27 cm valt op. De hoogte is het gevolg van de afmeting van de 300B-S buizen, die prominent voorop de versterker staan, en de kap om de voedingstrafo achterop. Voor de voedingstrafo staan de uitgangstransformatoren en de stuur- en voorversterkerbuisjes. De kast van de 300B is gespoten in een soort British Racing Green dat ik het beste ken van de Morris Mini van weleer.

De voorkant is afgewerkt met een chromen plaat, waarin de volumeregelaar, de keuze schakelaar en een groene indicatie LED een plekje hebben. De bovenkant van de versterker is eveneens verchromd, waarbij opvalt dat de trafokappen één geheel vormen met de bovenplaat. Wat esthetisch erg fraai is. De zijkanten zijn afgewerkt met houten panelen, in een diep bruine kleur die

naar zwart neigt. De versterker, die op vier zware spikes staat, heeft vier ingangen. Drie lijningangen zijn regelbaar met de ingebouwde volumeregelaar, de vierde ingang is direct geschakeld waardoor de Ayon Audio 300B of als eindversterker kan dienen of op eenvoudige wijze in een gecombineerde stereo/home cinema opstelling past. Eén luidspreker uitgang is in voorzien, standaard geoptimaliseerd voor 8 Ohm luidsprekers, intern kan de versterker naar 4 Ohm worden gezet. Wederom een werkje voor de leverancier. Het vermogen dat de 300B kan leveren wordt gespecificeerd op twee maal 20 Watt met dynamische uitschieters tot 40 Watt per kanaal. De bandbreedte loopt van 8 Hz tot 35 kHz. Door de pure klasse A instelling en de 65 watt per eindbuis die omgezet wordt in warmte, raakt de Ayon Audio na een poosje aangenaam warm. Gelukkig niet overdreven heet, wat een lange levensduur haast garandeert. Resteert dat bij de Ayon Audio 300B een afstandbediening geleverd wordt (alleen voor volume) en wie dat wil krijgt zonder meerprijs een kap geleverd waarmee de 300B aan de CE norm voldoet. De kap moet u wel aanvragen en is niet standaard. Het geheel heeft een adviesprijs van 4875 euro.

De set

De Ayon Audio 300B heeft in de eerste plaats staan spelen als een buizen eindversterker en verving daarmee een PrimaLuna ProLogue Five met KT-88 buizen. Een Marsh Sound Design P2000b is gebruikt als voorversterker. Daarnaast werd de 300B ingezet als geïntegreerde versterker. In het luisterverslag geef ik aan wat de verschillen zijn tussen de twee wijzen van inzetten. Muziekbronnen vormden een Teac/Monarchy Audio/Assemblage/Apogee CD speler, een Marantz SA8400 vM SA-CD speler, een Garrard/Pro-ject/Benz Micro/Van Medevoort platenspeler combinatie en tenslotte een Magnum Dynalab tuner. Luidsprekers zijn Focal JMLab Electra 927Be modellen, waarbij een Electra SW900 subwoofer meespeelt als de Marsh mocht meedoen en er het zwijgen toe deed als ik de Ayon als geïntegreerde versterker inzette. Aan de stroomvoorziening is veel aandacht besteed. Een Kemp Elektroniks Balanced Source Isolator staat voor een Powersource netfilter van dezelfde fabrikant. AHP zekeringen in sommige apparaten en in de stroomtoevoer. Netsnoeren van Crystal Cable, Kemp of Läpp. Interconnects en luidsprekerkabels zonder uitzondering Crystal Cable, types olopend van Piccolo aan de platenspeler tot Reference aan de d/a converter. Tenslotte komen de digitale interconnects allemaal van Apogee.

Auteur: René van Es

The proof

"The proof of the pudding is in the eating" zeggen de Engelsen zo fijntjes. Met andere woorden, het ware gezicht wordt pas getoond bij gebruik. En dat is niet anders met de Ayon Audio 300B. De omvangrijke versterker, gedomineerd door de eindbuizen en de forse trafokappen, laat tijdens het luisteren een ongekende delicaatheid horen die niet past bij krachtpatsers. Want je mag de 300B-S buizen best krachtpatsers noemen als zij zonder een krimp te geven een set luidsprekers aansturen die met een redelijk rendement werken, maar normaal eerder op een zware transistor eindversterker dienst doen. Echter laat ik niet teveel op zaken vooruit lopen.

De eerste CD die in de speler schuift, terwijl de 300B als eindversterker werkt, is Diana Krall's "The girl in the other room". De weergave is lekker puntig, met een strakke piano en een bijtgrage stem van Krall. Het fraaie slagwerk staat in schril contrast tot de zompige bas op de opname. De stem staat goed gearticuleerd wat naar voren geplaatst. De tweede track laat veel ambiance horen met een gedreven spel dat beheerst en schoon blijft. Rachelle Ferrell's live opname van "Funny Valentine" toont mij het ware karakter van de 300B. Een piano die heerlijk soleert. Een stem die tot in detail beluisterbaar is. Een diep stille achtergrond. Een ruime explosieve dynamiek. Maar bovenal is het de muzikaliteit van de versterker die zich openbaart in een ongekennde subtiliteit en fijnheid, afgezet tegen een stevige basweergave waarin kracht schuilt. Een wonderlijke combinatie die mij de gehele recensie periode blijft boeien. Ik weet best dat een 300B heel subtiel kan weergeven, maar het is de (voedings)schakeling en het zijn de transformatoren die mede bepalend zijn voor het eindresultaat. Lori Spee heeft volume nodig met haar "Promises" om de Ayon uit te tillen boven de goede middelmaat. Het diepe laag dat in de opname is gebruikt komt pas tot zijn recht met een subwoofer, wat te verwachten is omdat de 927Be niet zo heel diep reikt. Met de sub erbij groeit het stereobeeld in alle drie dimensies en projecteert zich in de ruimte. Vrij als een vogel is de weergave wederom fijntjes en toch krachtig.

Dat blijft ook zo met Eleanor McEvoy op SA-CD, die een uitstekende verstaanbaarheid met duidelijke articulatie koppelt aan doorzichtigheid en uitnodigende ritmische drive. Voor subtiele details moet je niet bij McEvoy zijn, daar leent de SA-CD van Janine Jansen die de "Vier jaargetijden" speelt zich veel beter voor. Heel teer en breekbaar weerklinkt het vioolspel. Het doet me denken aan Chinees porselein aardewerk. Haast te breekbaar om beet te pakken, doorzichtig aan de uiterste randjes. Het doet me ook denken aan mensen op hoge leeftijd die innerlijke kracht, levenservaring en karakter koppelen aan een bleke haast perkamenten huid. Orgelspel vormt de basis waarop het ensemble onder leiding van Jansen excelleert. Haar viool hangt in de lucht met een super zuivere klank. Scherp waar scherpste thuishoort, zonder te vervallen in rafelige randen of irritatie. Schoon, virtuoos, een combinatie van elektronica en muziek op hoog niveau. De SA-CD speler laat zich met een eenvoudige handeling rechtstreeks aansluiten op de Ayon Audio 300B. Dat geeft een nog verder verfijnt beeld. Meer gespreid dan daarnet. Winst van een meter in de diepte. Terughoudender in dynamiek. Zou ik voor een A-B test gezet worden, dan is de keuze moeilijk. Meer dynamiek afgewogen tegen meer verfijning. De aan- of afwezigheid van veel bronnen, wat veel of weinig ingangen vereist, tape loops of het aansturen van een actieve subwoofer bepaalt, althans met SA-CD, eerder de keuze voor een losse voorversterker dan het uiteindelijke geluid. Hoe anders zal dat nog worden.

Dire Straits op SA-CD is in mijn ogen niet de meest geschikte muziek voor een Ayon Audio 300B. Dan is de 300B te fijntjes en mist ballen. Ondanks dat er heel veel gebeurt binnen de muziek. Ondanks het gitaarspel van Knopfler, de snelheid van het slagwerk en de indringende saxofoon. De Ayon neemt je mee op reis langs een flonkerende sterrenhemel op een mooie zomernacht in een bergachtig landschap. Waarbij de ruigheid van het terrein verborgen blijft in het donker. Meer passend is de stem van Eva Cassidy op "Time after time" voor deze Ayon. Door de zuiverheid en puurheid lijken Eva en Ayon voor elkaar geschapen. Uit nieuwsgierigheid misbruik ik Eva om de Ayon met en zonder een transistor voorversterker te beluisteren. Waarbij de subwoofer permanent uit staat om het vergelijk zo eerlijk mogelijk te maken. Waar met het weergeven van SA-CD de verschillen redelijk beperkt waren, komen die met een CD in dezelfde Marantz speler heftig naar voren. Iets wat ik niet kan verklaren, alleen beluisteren. Zonder voorversterker breekt de stem echt open. Details springen beter in het oog. De soberheid van een sologitaar die de breekbare stem ondersteunt maakt de puurheid van de opname groter. En valt de band achter Eva in, dan blijft zij onverminderd de hoofdrolspeelster met de gouden stem en staat terecht naar voren geplaatst.

Auteur: René van Es

Zuiverheid troef

Geprikkeld door het succes als ik geen voorversterker gebruik sluit ik mijn platenspeler eveneens rechtstreeks aan op de Ayon. Uiteraard maak ik wel gebruik van een phonovoerversterker want de Ayon Audio 300B heeft uitsluitend ingangen op lijnniveau. Een glimlach verschijnt om mijn mond als ik tijdens het beluisteren van Juliette Gréco bedenkt waar ik mee bezig ben. Een buizenversterker op basis van een 300B buis. Een Garrard 301 loopwerk uit 1960. Een opname uit 1963. Op vinyl uiteraard. Kan het nostalgischer en ouderwets? Er moeten generaties zijn aan wie dit allemaal voorbij zal gaan. Wat die missen laat zich omschrijven als: krachtig, doortekent, volop fijne details en vooral authentiek. De stem van Gréco staat als een huis en ze voert mij mee naar Parijs.

Terugdenkend aan de onlangs geschreven recensie van een Blue Note draaitafel met Jan Allaerts element, waarmee Juliette mijn hart vulde, moet het beluisteren van die draaitafel combinatie met deze versterker de poort vormen tot de zevende hemel. Een plaats waar pure schoonheid zich vermengt met reinheid en luistergenot. Helaas, de Blue Note is al weken weg dus blijft het bij fantaseren. Wat in dit aardse tranendal werkelijkheid is, is de diepe, gevoelige, emotionele weergave die zich indringend en fris presenteert aan de luisteraar. Hem of haar meevoert en boeit tot in de vroege uren van de nacht. Toch nog maar eens Dire Straits proberen, nu op vinyl. Al is de gitaar van Knopfler adembenemend, stuwt het sissende slagwerk de band vooruit, kan Knopfler bijna zelfs zingen, het is een mate van drive die ontbreekt. De bas is te ingetogen en of je nu wel of niet een voorversterker gebruikt om de dynamiek op te vijzelen, het resultaat blijft te "kalm". Headbangers kunnen de Ayon Audio 300B met normale dynamische luidsprekers beter niet combineren. De panoramische weergave is te beschaafd en neigt teveel naar een weergave van Dire Straits die je zou verwachten op een introductie van de band aan de top van een Nederlands concern, ter ere van de introductie destijds van het nieuwe medium Compact Disc. Met die wetenschap scheidt klassieke muziek in mijn barokke smaak een grote verwachting. En die wordt waargemaakt. Bach komt met zijn Brandenburgsche concerten opnieuw tot leven. Al is de opname en de plaat al meer dan 25 jaar oud, hij is gevuld met virtuoos spel dat zich tot in minime details laat beluisteren. Met exact de juiste helderheid en scherpte in het viool en fluit spel. Vol overtuiging werkt de Ayon mee aan het herscheppen van een driedimensionale weergave. Is er dan geen kritiek, jawel dat is er ook. Een piano concert van Arrau, die werken van Chopin speelt, mag uitbundiger zijn. De piano is fijngevoelig en teder, het orkest ingehouden en soepel, wat ik mis is een stukje heftigheid. Zelfs terwijl de vleugel blijft overheersen in het totaalbeeld. Wie weet zoek ik onbewust naar wilde elementen om de midlife crisis die mijn leeftijd volgens psychologen met zich brengt tot uiting te laten komen.

Zuiverheid troef

Het is met de Ayon of ik op een wip balanceer. Verzet ik de linkervoet dan openbaart zich fijnheid, intimiteit, doorzichtigheid, transparantie en tederheid die mij totaal in vervoering kan brengen. Verzet ik de rechervoet dan zoek ik de Ayon Audio 300B met een voorversterker die mij (met een Marsh P2000b) een stukje zuiverheid en detaillering ontnemt maar dynamiek en ruigheid herintroduceert. Na bijna drie weken dag in dag uit spelen met de Ayon ben ik er voor mijzelf niet uit of ik met een 300B de extra investering van een (buisen?) voortrap op de koop toe zou nemen. Waarbij het ontbreken van genoeg ingangen een rol speelt en het ontbreken van een lijn uitgang voor een actieve subwoofer. Het eerste het probleem van een recensent met teveel apparatuur in huis, het tweede een wens omdat ik een sub liever op lijnniveau dan via luidsprekerklemmen aanstuur. Daar staat tegenover dat ik de Ayon als apparaat "an sich" net zo koester aan mijn borst als mijn eerste kleindochter.

De ongekende verfijning die is gekoppeld aan het vermogen tot het leveren van een diepe en krachtige basweergave, de soepele weergave die urenlang luisteren mogelijk maakt, de zeldzame eigenschap pure ongekunstelde muzikale emoties te leveren, het zijn allen elementen die ik zoek in een apparaat en vind in Ayon. Dat daar een prijskaartje aan hangt is onvermijdelijk. Aan de andere kant maakt dat prijskaartje het mogelijk een niveau van afwerking, robuustheid en klank te halen waarmee vele luisteraars al hun behoeften op dat gebied kunnen bevredigen. Kortom, de Ayon Audio 300B is voor muziek net zo transparant als het glas van de indrukwekkende 300B-S buis voorop en net zo degelijk als het uiterlijk van de kast doet vermoeden. Zou de prijs geen belemmering vormen na het winnen van de Postcode loterij, dan bleef hij staan